

Nedaleko Týna nad Vltavou leží malebná obec Koloděje nad Lužnicí, které vévodí barokní zámek na pravém břehu řeky Lužnice. Zámek si zde nechali přestavět z původní renesanční tvrze Wratislavové z Mitrovic, kteří v českých dějinách figurují jako známý šlechtický rod. Svůj původ totiž odvozují od přemyslovského knížete Wratislava II.

V povědomí širší veřejnosti je pravděpodobně nejznámější Václav Wratislav, zvaný „Tureček“, který byl členem poselstva císaře Rudolfa II., vyslaného v roce 1591 k sultánovi do Cařihradu. Václav Wratislav své vzpomínky na tuto cestu po návratu do vlasti zaznamenal a zápisky byly později vydány pod názvem „Příhody Václava Wratislava svobodného pána z Mitrovic“. Jeho osudy jsou mimo jiné zpodobněny také ve freskové výzdobě interiéru kolodějského zámku.

V knihovně vltavotýnské Městského muzea se mimo jiné nalézá drobná brožurka „Zámek v Kolodějích nad Lužnicí“, kde je jako autorka uvedena žena z tohoto rodu Ludmila Wratislavová - Mitrovicová. V katalogu významných osobností Vltavotýnska byla u jejího jména pouze poznámka, že se jedná o potomka významného šlechtického rodu. Její dílko nás přivedlo na myšlenku sestavit přehlednou genealogii kolodějské větve rodu Wratislavů z Mitrovic a dozvědět se něco bližšího o samotné autorce. Abychom však neobjevovali objevené, bylo třeba obrátit se nejprve na oddělení zámeckých knihoven v Národním muzeu v Praze, odkud jsme získali rodokmen Wratislavů z Mitrovic, zpracovaný PhDr. Vladimírem Pouzarem.

Z těchto pramenů vyplynulo, že Ludmila byla manželkou hraběte Evžena Wratislava, avšak dále bylo už jen uvedeno, že je rozená Vaněčková. Data narození, úmrtí ani sňatku známa nebyla a u manželství byl otazník s poznámkou „bez dětí?“. Ani v uváděné brožurce* se Ludmila téměř nezmiňuje o rodinných poměrech. Z rodokmenu je však čitelná jedna zajímavá skutečnost: Ludmila měla jako svobodná pouze občanské jméno, což evokuje otázku, zda vůbec pocházela ze šlechtického rodu. Uskutečnil se sňatek s Evženem Wratislavem až po roce 1918, kdy byly v naší zemi oficiálně zrušeny šlechtické tituly, nebo, což by bylo pro většinu romanticky založených duší jistě přijatelnější, šlo o velkou lásku hraběte k „dívce z lidu“ ?

Pomohla kniha Vladimíra Votýpky „Příběhy české šlechty“, která vyšla v roce 1995. V plejádě osudů šlechtických rodů po roce 1948 jsou zde zmiňováni i Wratislavové z Mitrovic, zastoupení panem Maxmiliánem Wratislavem, žijícím v Díně. Obrátila jsem se tudíž přímo na pana Maxmiliána, i když jsem si od toho příliš neslibovala. Výsledek byl ale překvapující. Za necelý měsíc přišla od pana Maxmiliána Wratislava osobní odpověď, což mne velice potěšilo, a navíc jsme tak získali cennou archiválii pro naše muzeum.

Pan Wratislav v dopise psal, že Ludmila Vaněčková se za Evžena Wratislava provdala v Praze 6. září 1920. Přiznám se, že jsem nerada opouštěla romantickou představu šlechty, který jde za svou láskou přes veškeré rodové překážky. Evženu Wratislavovi tedy bylo v době jeho sňatku s Ludmilou již 49 let. Kdy se Ludmila narodila a kolik jí bylo, když se vdávala, nevěděl však ani pan Maxmilián Wratislav.

Získat další informace bylo takřka neprůchodné. Už jsem chtěla uložit nehotový rodokmen na dno zásuvky, když pomohla náhoda. Na naše muzeum se obrátila paní Koutská, správkyň zámku v Kolodějích nad Lužnicí. Obdržela dopis od jisté paní Tajovské z Kanady, která je potomkem kolodějských Wratislavů, a která by ráda získala rodokmen své matky. Bylo to k neuvěření. Ona paní Tajovská byla totiž dcerou hledané Ludmily Wratislavové. Vyměnila jsem si s paní Tajovskou několik dopisů a z této korespondence vyplynulo následující:

Ludmila Wratislavová, rozená Vaněčková, byla dcerou pražského advokáta. V době jejího sňatku s Evženem Wratislavem jí bylo 24 let. Po patnácti letech manželství se jim narodila dcera Ludmila, nyní paní Tajovská. Na zámku v Kolodějích však nikdy nebydleli, neboť Evžen Wratislav se v roce 1922 vzdal své poloviny kolodějského vlastnictví ve prospěch své sestry Marie, provdané Derscényiové.

Paní Tajovská nám poskytla kopie rodinných listin, které pomohly doplnit některá prázdná místa v genealogii. Mezi nimi také část dopisu svého otce, ze které vyzařuje obrovská láska k manželce i dceři, ale i velká dávka vlastenectví a hrdosti nad tím, že je nositelem jména staré české šlechtické rodiny. Češství je zde zdůrazňováno jistě i proto, že dopis byl psán v době 2. světové války (Evžen Wratislav zemřel v roce 1954). Moje romantická představa hrdého šlechtice byla přece jen naplněna. I když bez majetku, nezapomněl nikdy na svůj původ, a paní Ludmila byla na manželovo jméno jistě náležitě pyšná. Knížečka sama je toho nejlepším důkazem, a ač není rozsáhlá, je za ní skrytá spousta pečlivé práce a hodin strávených v archivech. Příběh šťastného manželství šlechtice titulem i duší a jeho vzdělané ženy tedy můžeme pokojně ukončit.

Českobudějovické listy, 15. 4. 1997. Za laskavé svolení k převzetí textu děkujeme autorce. Kresba kolodějského zámku je z brožurky.

*Ludmila Wratislavová - Mitrovicová, Zámek v Kolodějích nad Lužnicí. Věnováno památce Evžena Wratislava - Mitrovice. Edice Poklady národního umění, sv. 88, sbírka průvodců po českých výtvarných památkách. Řídí Dr. A. Bimbaumová, pořádá Výtvarný odbor Umělecké Besedy v Praze. Vydalo nakladatelství Vyšehrad s. s. r. o. v Praze, v nákladu 3300 výtisků, vydání první, Praha 1947.